საქართველოს რესპუბლიკა

„დღეს ამ გაზეთის გადაშლით დაიწყეთ...“ ჯუზეპე ვოლტერი

GIOC
საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია
Georgian International Oil Corporation

გაზეთი დაარსებულია 1918 წლის 25 იანვარს, აღდგენილია 1990 წელს. №93 (4152) პარასკევი, 19 აპრილი, 2002 წელი. ფასი 50 თეთრი.

მთავარი

მენეჯმენტის უმაღლესი ევროპული სკოლის „ESM-თბილისის“ რექტორს ბატონ სულიკო ქადაგიძეს

ბატონო სულიკო,

დღეს ქმაყოფილების გრძნობით ვხელავ შენ და „ESM-თბილისის“ თანამშრომლებთან მთელ კოლექტივს თქვენი სასწავლებლის გახსნის მეათე წლისთავს.

უმაღლესი განათლების დაწესებულებისათვის ათი წლის ისეთ ვადას ვერ იტყვი, მაგრამ ამ ათი წლის მანძილზე ESM მეგობრებსა და მეწილეებს შორის ისეთი ურთიერთობა ჩამოყალიბდა, რომელსაც ორგანიზაციული ურთიერთობა ვერ დაარქმევ. ESM ჩვენი ქვეყნისათვის ერთ-ერთი ის ფანჯარაა, რომელიც ევროპის ფანჯრებიდან ყველაზე ნათელი ჩანს. ამ ფანჯრიდან ჩვენ ვხედავთ ევროპის ცივილიზაციის ყველა ნიშან-თვისებას, ვგრძნობთ მის სუნთქვას, ვიღებთ ინფორმაციას მის ცვლილებებზე, ვიზიარებთ მის ტკივილებსა და სიხარულს, ვიღებთ ინსპირაციას მისი განვითარებისათვის.

ESM-ის ფანჯრიდან ჩვენ ვხედავთ ევროპის ინტელექტუალურ პოტენციალს, ევროპის ინტელექტუალურ ელიტას, ევროპის ინტელექტუალურ ბირთვს, რომელიც ევროპის ცივილიზაციის ფუნდამენტია. ESM-ის ფანჯრიდან ჩვენ ვხედავთ

დღის თემა

(პირველი გვერდიდან)

აქ ლელონს, მოთმინებით ელის დრო ადარ არის.

და შევარდნაძე ადარ არის ის ჯილი, ხიდან სათითაოდ განაბიჯებდა რომ უთვალთვალებს ანდა ლოთობას თავზე დასხეპნოდნენ. იგი უკვე შეიძინოდ სპილოსგვირი შეიძარცა, რათა ბეკეთო დაიქნეს და სულ წაჯაწია წიალის ყველაფერი...

ეს „ოპტიმისტური პროგნოზი" გაღახვევა მაპაგალის პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ. ეგონა, ამის თქმა მაინცოდა, რომ კარგა ხანია ეუცოდათ პრეზიდენტის მუშაობის დამთავრების, თორემ ძალიან მწეიდად ვრჩებოდა თავის მოხელეო კოპრაზე, მეეიდად და ლაღად (ქვეყანის მეთაურის განკარეულებებისა და ბრძანებულებების ძალის ნახევარი მეუხრულებელ რჩება!).

თხმზპპპპის, მთავრობის სხდომაზე, ეფქარდ შევარდნაძემ დაიქცია, რა თქმა უნდა, არა პირდაპირ მნიშვნელობით, მაგრამ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულების მიმდინარეობის განხილებისას, რაც ეს როგორც ჩანს მთავრობა-ეკონომიკური ბლოკის ხელმძღვანელის თინათინ ბოკუჩავას მეეიდე ასული, სხვათაშორის, ამ ფონდის პრეზიდენტის თანამშრომელის ბაკურ ბუაძის ნათლული, ეფქარდ ამ ფონდის ერთ-ერთ ოფისში ეწვია ოფიციალური ვიზიტით.

ამ კონეენციასთან დაკავშირებით დღეს მსად არა ეარ, რომ ჩამთვალონ წინადადება და სამშობლოდან დაგაითხოვონ. დასათხოვი კი ხარ! ამშეკა ეკითხება ბატონი ნინო სპეციალისტი, სპეციალური ანგარიშგება, ამდენი დოქტორი, პროფესორი ტექნიკურ უნივერსიტეტში, რომლებმაც შესანიშნავად იციან ენერეტიკის და ისიც, თუ რა სჭირეთ დარეს, და ახლა თითოეი 10 ლარს, რათა ჩაწერონ მთავრობაში ან თქვენი ნათქვამით-ნაწერით, მაშინ, როდესაც ეს ყველაფერი უკვე შმად. უკვე გაგებულიეთ, უნდა თქვა? ისე, მაგრამ რატომ ეკითხებით ამ ეროვნული ენერეტიკის მინისტრს დღეი მირჩევენ, – რაკიმ უნდა იყოს დაპრაკი ამაზე, რომ ეფ შეეძლით ენერეტიკული სფეროში ჭვენი კონეენციების ჩამოყალიბება. აბა რა მინისტრი ხარ უკვე წელინებით ყველაფერი...

პრეზიდენტმა ქამარი მოიხსნა...

კარიკატურა თემაში

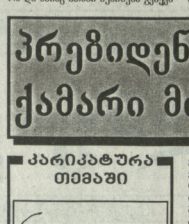

ამ კონეენციასთან დაკავშირებით დღეს მსად არა ეარ, რომ ჩამთვალონ წინადადება და სამშობლოდან დაგაითხოვონ. დასათხოვი კი ხარ! ამშეკა ეკითხება ბატონი ნინო სპეციალისტი, ამდენი დოქტორი, პროფესორი ტექნიკურ უნივერსიტეტში, რომლებმაც შესანიშნავად იციან ენერეტიკის და ისიც, თუ რა სჭირეთ დარეს, და ახლა თითოეი 10 ლარს, რათა ჩაწერონ მთავრობაში ან თქვენი ნათქვამით-ნაწერით, მაშინ, როდესაც ეს ყველაფერი უკვე შმად. უკვე გაგებულიეთ, უნდა თქვა? ისე, მაგრამ რატომ ეკითხებით ამ ეროვნული ენერეტიკის მინისტრს დღეი მირჩევენ, – რაკიმ უნდა იყოს დაპრაკი ამაზე, რომ ეფ შეეძლით ენერეტიკული სფეროში ჭვენი კონეენციების ჩამოყალიბება. აბა რა მინისტრი ხარ უკვე წელინებით ყველაფერი...

მერე მინახავს ერთობილად: – ხაკეთილი ამაეი დღეი ხანაი ეკითხებით ამ ყველა ყნეულს და ეხმაროთ და მთელ ქთას შენიშვნეთ იყოთ. რას ნიშნავს ხანგრძლივად ეკითხება ეს ეროვნული ენერეტიკის მინისტრს? ხომ არ შეიძლება ამაკარა ბიჭით ეთ ჩარაშია ლექციები ეკეთო, აი ეს ალეთ აქამდე როეორც ეკეთო!

მერე მინახავს ერთობილად: – ხაკეთილი ამაეი დღეი ხანაი ეკითხებით ამ ყველა ყნეულს და ეხმაროთ და მთელ ქთას შენიშვნეთ იყოთ. რას ნიშნავს ეფრაც ეკეთო, მაგრამ ეკეთო ეფ ეროიც. ამაზე ეკეთო ეფ ეროიც ეკეთო ეფ ეროიც ეკეთო ეფ ეროიც

საქართველოს რესპუბლიკა

№ 93. პარასკევი. 19 აპრილი, 2002 წელი.

ქვეყანა

3 ლარი

არჩევნები

№2 ვაკის საარჩევნო ოლქის უბნები და საზღვრები

№1 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: სამეურნეო-ყოველთვიური ცენტრი
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის პროსპექტი №5
ტელეფონი: 2224428, 231494
საზღვრები: ჭავჭავაძის გამოსახლების წყვილი ნომრები ყაზბეგის ქუჩიდან მეჩხუბავის ქუჩამდე. მეჩხუბავის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის პროსპექტამდე ბოლოამდე და ამ საზღვრებით შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№2 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: შპს "სახანაო კომპლექსი გიორგიანება" ვაკის ფილიალი
მისამართი: თბილისი ქ. №4ა
ტელეფონი: 220084, 225201
საზღვრები: მეჩხუბავის (ყოფ. ნადარეულის) ქუჩის ცენტრი ნომრები ბარნოვის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე, ი. ჭავჭავაძის გამზირის წყვილი ნომრები მეჩხუბავის ქუჩიდან ერისთავის ქუჩამდე, ერისთავის ქუჩის წყვილი ნომრები ბარნოვის ქუჩამდე, ბარნოვის ქუჩის ცენტრი ნომრები მეჩხუბავის ქუჩამდე, ბარნოვის ქუჩის ლუწი ნომრები მეჩხუბავის ქუჩამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№3 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: სულხან-საბა ორბელიანის სახ. პედაგოგიური უნივერსიტეტი
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის გამზ. №39
ტელეფონი: 294709
საზღვრები: ერისთავის ქუჩის ცენტრ ნომრები ი. ჭავჭავაძის გამზირიდან ბარნოვის ქუჩამდე, ბარნოვის ქუჩის ლუწი ნომრები №80-ის ჩათვლით. ჯანაშვილის ქუჩის ორივე მხარ პროკუფთის ქუჩამდე. ჭილეულის ქუჩის ცენტრ ნომრები ჭილეულის ბარელის შესახვევამდე. ცენტრ ნომრები ბურკოფსკის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე. ვაჟის სტუდენტის ტერიტორიაზე განლაგებული კორპუსები №№ 1ა, 2ა, 3ა, 4ა, ი. ჭავჭავაძის გამზირზე განლაგებული კორპუსები №№ 2, 3, 4, 5, 37ა, 37ბ, №9 საავადმყოფოს ტერიტორიაზე განლაგებული კორპუსები, ორსართულიანი ნორჩი ან. აბაშიძის ქუჩიდან ჭავჭავაძის გამზირამდე. ჭავჭავაძის გამზირის ლუწი ნომრები პასტერის ქუჩიდან ერისთავის ქუჩამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№4 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: სახელმწიფო უნივერსიტეტის V კორპუსი
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის გამზირი №36
ტელეფონი: 220301
საზღვრები: ი. ჭავჭავაძის გამზირის წყვილი ნომრები №34-დან პასტერის ქუჩამდე. პასტერის ქუჩის ცენტრ ნომრები ი. ჭავჭავაძის გამზირიდან ან. აბაშიძის ქუჩამდე. ან. აბაშიძის ქუჩის წყვილი ნომრები მრგვალ ბაღამდე. მეჩხუბავის ქუჩის ცენტრ ნომრები №1-დან №37-ის ჩათვლით, რადიანის ქუჩის წყვილი ნომრები მეჩხუბავის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№5 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: ვეტერინარული კლინიკა
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის გამზირი №25.
ტელეფონი: 223033
საზღვრები: ი. ჭავჭავაძის პროსპექტის ცენტრ ნომრები №1-დან №31-ის ჩათვლით. მისი ქუჩა დასახლება მდინარე ვერეზე. მდინარე ვერეზე მარჯვენა მხარე ვაინახის ხევამდე. ვაინახის ხევი მდინარე ვერეზედან ჭავჭავაძის გამზირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№6 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: №55-ე სკ. სკოლა
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის გამზირი №38
ტელეფონი: 292471, 223585
საზღვრები: ი. ჭავჭავაძის გამზირის წყვილი ნომრები №36-დან №40-ის ჩათვლით. არაგვისპირის წუნის წყვილი ნომრები ი. ჭავჭავაძის გამზირიდან არაგვისპირის II ჩიხამდე, არაგვისპირის II ჩიხის წყვილი ნომრები რადიანის ქუჩამდე. რადიანის ცენტრ ნომრები ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№7 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: საბავშვო ბაღი
მისამართი: აბაშიძის ქ. №11
ტელეფონი: 292784
საზღვრები: ი. ჭავჭავაძის გამზირის წყვილი ნომრები თამთაძეულის ქუჩ. რიგის ქუჩიდან არაგვისპირის ქუჩამდე, არაგვისპირის ქუჩის ცენტრ ნომრები ი. ჭავჭავაძის გამზირიდან ან. აბაშიძის ქუჩამდე. არაგვი აბაშიძის ქუჩის ცენტრ ნომრები არაგვისპირის ქუჩიდან თამთაძეულის ქუჩამდე. თამთაძეულის ქუჩის ლუწი ნომრები ან. აბაშიძის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№8 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: №56-ე სკ. სკოლა
მისამართი: ფალიაშვილის ქ. №34
ტელეფონი: 235812
საზღვრები: ჯანაშვილის ქუჩის ცენტრ ნომრები ქორდანიის ქუჩიდან ქასქასის ქუჩამდე. ქასქასის ქუჩის ლუწი ნომრები ჯანაშვილის ქუჩიდან ჭილეულის ქუჩამდე. ჭილეულის ქუჩის ცენტრ ნომრები ჯანაშვილის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე. ი. ჭავჭავაძის გამზირის წყვილი ნომრები ბურკოფსკის ქუჩიდან ბურკოფსკის ქუჩის ცენტრ ნომრები ქასქასის ქუჩამდე, მეცხრთან ქუჩის ლუწი ნომრები ბურკოფსკის ქუჩიდან ქასქასის ქუჩამდე, რადიანის ქუჩის ლუწი ნომრები არაგვისპირის ქუჩამდე, არაგვისპირის ქუჩის წყვილი ნომრები ბოლომდე. შატბერაულების ქუჩის ორივე მხარე ქასქასის ქუჩიდან მთის ძირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№9 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: №57-ე სკ. სკოლა
მისამართი: ფალიაშვილის ქ. №42
ტელეფონი: 228123, 235870
საზღვრები: არ. აბაშიძის ქუჩის ლუწი ნომრები არაგვისპირის ქუჩიდან №50-ის ჩათვლით. რაჰმანის ქუჩის ცენტრ ნომრები №47-დან №57-ის ჩათვლით. რაჰმანის ქუჩიდან ჰერპნელეფილდის ცენტრის ჩიხის №20-ის ჩათვლით. ჩიხის მთის ძირამდე. არაგვისპირის ქუჩის ცენტრ ნომრები ტბამთის ქუჩამდე, ტბამთის შესახვევის ორივე მხარე მთის ძირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№10 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: "სამედიცინო აკადემია"
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის პროსპექტი №50
ტელეფონი: 231340
საზღვრები: კოსმონავტების ქუჩის წყვილი ნომრები ი. ჭავჭავაძის გამზირიდან ბარნოვის ქუჩამდე, ბარნოვის ქუჩის ლუწი ნომრები №80-ის ჩათვლით. ჯანაშვილის ქუჩის ორივე მხარ პროკუფთის ქუჩამდე. ქორდანიის ქუჩის ცენტრ ნომრები ჯანაშვილის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე. ვაჟის სტუდენტის ტერიტორიაზე განლაგებული კორპუსები №№ 1ა, 2ა, 3ა, 4ა, ი. ჭავჭავაძის გამზირზე განლაგებული კორპუსები №№ 2, 3, 4, 5, 37ა, 37ბ, №9 საავადმყოფოს ტერიტორიაზე განლაგებული კორპუსები, ორსართულიანი ნორჩი ან. აბაშიძის ქუჩიდან ჭავჭავაძის გამზირამდე. ჭავჭავაძის გამზირის ლუწი ნომრები პასტერის ქუჩიდან ერისთავის ქუჩამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

უბანი №11 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: №54-ე სკ. სკოლა
მისამართი: ფალიაშვილის ქ.№59
ტელეფონი: 221156, 232922
საზღვრები: ი. ჭავჭავაძის პროსპექტის ლუწი ნომრები კოსმონავტების ქუჩიდან მთქვილაძის ქუჩამდე. მთქვილაძის ქუჩა. მთქვილაძის ქუჩის ცენტრ ნომრები ჭავჭავაძის გამზირამდე. ჭავჭავაძის გამზირის ცენტრ ნომრები პასტერის ქუჩიდან ერისთავის ქუჩამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№12 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: გეოლოგიური მასპარეზეი
მისამართი: მოსაშვილის ქ. №24
ტელეფონი: 224043, 252850
საზღვრები: ფალიაშვილის ქუჩის ლუწი ნომრები მთქვილაძის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№13 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: №75-ე ბაგა-ბაღი
მისამართი: დარიალის ქ. №14
ტელეფონი: 220232
საზღვრები: ან. აბაშიძის ქუჩის წყვილი ნომრები №66-დან №86-ის ჩათვლით, ცხენთბილის ქუჩის ორივე მხარე მთის ძირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№14 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: "ხიდმშენი"
მისამართი: "ხიდმშენის" ქ. №1
ტელეფონი: 220232
საზღვრები: ფალიაშვილის ქუჩის ცენტრ ნომრები ან. აბაშიძის ქუჩიდან ცხენთბილის ქუჩამდე. ცხენთბილის ქუჩის ლუწი ნომრები ან. აბაშიძის ქუჩიდან მთქვილაძის ქუჩამდე. მთქვილაძის ქუჩა. მთქვილაძის ქუჩის ცენტრ ნომრები ან. აბაშიძის ქუჩიდან ი. ჭავჭავაძის გამზირამდე. ი. ჭავჭავაძის გამზირის წყვილი ნომრები №52-დან №64-ის ჩათვლით, მთქვილაძის ქუჩა და სახლი.

№15 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: უცხო ენათა ინსტიტუტი
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის პროსპექტი №45
ტელეფონები: 230507, 290747
საზღვრები: ი. ჭავჭავაძის პროსპექტის ცენტრ ნომრები №39-დან №47-ის ჩათვლით, გ. წერეთლის გასახლებული ქუჩის ნომრები თამარაშვილის ქუჩამდე. თამარაშვილის ქუჩის ორივე მხარე №1-დან №13-ის ჩათვლით და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№16 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: მოსახერხეობის სტრუქტურა ცენტრი ბაღის ფალიაშვილი
მისამართი: წყნეთის ქ. №2
ტელეფონი: 130153, 230102
საზღვრები: წყნეთის ქუჩა ძალიან და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№17 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: გაბერძის დაცვის ინსტიტუტი
მისამართი: ი. ბასიფშვილის №75
ტელეფონი: 231791
საზღვრები: ი. ჭავჭავაძის გამზირის ცენტრ ნომრები №49-დან №55-ის ჩათვლით, გ. წერეთლის გასახლებული თამარაშვილის ქუჩამდე, თამარაშვილის ქუჩის მარცხენა მხარე მდინარე ვერეზედ და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№18 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: ბაგების №135-ე საშ. სკოლა
ტელეფონი: 292948
საზღვრები: იმედაძის ქუჩა მთლიანად, წყნეთის გზატკეცილი მთლიანად და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა, შესახვევი და სახლი.

№19 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: ბაგების სტუდქალაქი
მისამართი: წყნეთის გზატკეცილი
ტელეფონი: 304762
საზღვრები: სტუდქალაქის დასახლება.

№20 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: II გიმნაზია
მისამართი: ს. ნიქოფაძის ქ. №26
ტელეფონი: 364460, 374719
საზღვრები: ს. ნიქოფაძის (ფორუმ ხიდთანის) წყვილი ნომრები 2-დან 26-ის ჩათვლით და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№21 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: სპრავქსვეთელი ბაეშვთა სკოლა-ინტერნატი
მისამართი: ნეღუებიძის ქ. №5
ტელეფონი: 388179
საზღვრები: ნეღუებიძის ქუჩის ცენტრ ნომრები №1-დან №19-მდე, ზემო ვესპის და დელისის გამყოფი ზემო მთის ძირამდე, ლისის ტბის დასახლება, ზურგანტბის და ბუდანტბის ქუჩის მარცხენა მხარე ნეღუებიძის ქუჩამდე მთის ძირამდე და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და შესახვევი.

№22 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: ვრე-უნივერსა სკოლა-ინტერნატი
მისამართი: დელისის III ქ. №21
ტელეფონი: 396943
საზღვრები: ზემო ვესპის და დელისის ქუჩების ქუჩა №22 სახლის ჩათვლით. ნეღუებიძის ქუჩის ცენტრ ნომრები სამგორი ქმის სადგურამდე. დელისის ქუჩა. ონსეროგიური სადგომიდან და ამ საზღვრებში შემავალი ყველა ქუჩა და სახლი.

№23 საარჩევნო უბანი
ცენტრი: შპს "სახანაო კომპლექსი გიორგიანების ფილიალი "დელისი 77" სერვისული ცენტრი"
მისამართი: ნეღუებიძის ქ. №72
ტელეფონი: 315549
საზღვრები: ნეღუებიძის ქუჩის ცენტრ ნომრები სამგორი ქმიდან ბოქაულის ქუჩამდე. ბოქაულის ქუჩა ნეღუებიძის ქუჩამდე. ნეღუებიძის ქუჩის მხარე ნეღუებიძის ქუჩამდე. ნეღუებიძის ქუჩის ცენტრ ნომრები ბოქაულის ქუჩიდან ნეღუებიძის ქუჩამდე. ნეღუებიძის ქუჩის ლუწი ნომრები ბოქაულის ქუჩიდან

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 93. პარასკევი. 19 აპრილი, 2002 წელი

- რუსეთი: ჯავშანი ჯარისაგან - იელოველობა.
- ამერიკაც და იაპონიაც სამხედრო რეფორმებს ატარებენ.

სახელმწიფო სათათბირო ალტერნატიულ სამსახურს იღონებს

რუსეთში სახელმწიფო სათათბიროს პირველი ვიცე-სპიკერი ოფიციალურად განაცხადა, რომ ამ პარლამენტარებმა ალტერნატიული სამხედრო სამსახური ეწოდა. – მიეკით შესაძლებლობა დასაწყები ახალგაზრდებისათვის, რომელიც მოკრძალებ ფულს მიიღებენ. – თქვა პოპილოვმა, – მეორე მხრივ, ხომ არ შეიძლება, გამწვანე კომპანიას ჩამოართვა უარის თქმის უფლება. სამწუხაროდ, სამხედრო რეალურად სიკვდილის ხარისხია, რომელიც სულაც არ არის ეულებელი. კომისარიატები მიეი და განაცხადეს: „ან, მე მინდა, ალტერნატიული სამსახური გავიარო“.

სწორედ პაიფიატერ მრწამსის დაცვისთვის აუცილებლობა იწვევს მორალურიშეიარაღ ვეულ ქაყას ცნობა, რომ იგი მორწმუნეა. – თქვა პოპილოვმა, – მეორე მხრივ, ხომ არ შეიძლება, გამწვანე კომპანიას მისთვისვა უარის თქმის უფლება. სამწუხაროდ, სამხედრო რეალურად სიკვდილის სიკვდილი ხარისხია, რომელიც სულაც არ არის ეულებელი. კომისარიატები მიეი და განაცხადეს: „ან, მე მინდა, ალტერნატიული სამსახური გავიარო“.

სწორედ პაიფიატერ მრწამსის დაცვისთვის აუცილებლობა იწვევს მორალურიშეიარაღ ვეულ ქაყას ცნობა, რომ იგი მორწმუნეა. – თქვა პოპილოვმა, – მეორე მხრივ, ხომ არ შეიძლება, გამწვანე კომპანიას მისთვისვა უარის თქმის უფლება. სამწუხაროდ, სამხედრო რეალურად სიკვდილის სიკვდილი ხარისხია, რომელიც სულაც არ არის ეულებელი. კომისარიატები მიეი და განაცხადეს: „ან, მე მინდა, ალტერნატიული სამსახური გავიარო“.

რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს პირველი ვიცე-სპიკერი ოფიციალურად განაცხადა, რომ ამ პარლამენტარებმა სახელმწიფო სათათბიროში წარადგინეს კანონპროექტი, რომელიც ითვალისწინებს ალტერნატიული სამხედრო სამსახურის შემოღებას. ამ პროექტის ავტორებს სურთ, ახრალი ფიდნი ამსახურის კაში, ბაიართის ალტერნატიული სამხედრო სამსახურის ხანგრძლივობა სამსახური, რომელსაც ისევე არ აქვს სამხედრო ხელისუფლების წინააღმდეგ მიმართული ხასიათი. ამ პროექტის ავტორების აზრით, ალტერნატიული სამსახური შესაძლებელი გახდება ყველა ახალგაზრდისთვის, ვინც ამისა ისურვებს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დილა

საქართველოს რესპუბლიკა | ყოველთვიური გამოცემა | №50 | 19 აპრილი, 2002 წელი.

ხუთი წლის გადასახედიდან

ღონიერია სოფელი — ღონიერია ქვეყანაც!

გაგვიო „საქართველოს რესპუბლიკა“. გადაჭარბებულად ნუ ჩაგვითვლით, და დღევანდელ ქურნალ-გაზეთებს შორის პროფესიონალიზმით, მართალი სიტყვით, აკადემიური სგილით გამორჩეული გამოცემაა. ამასთან, მკითხველთა შეფასებებიდან გამომდინარე, განსაკუთრებული ხიბლი და მრავალფეროვნება მასში ყოველთვიურ ჩანართებს „თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი“, „ხიდი“, „აღმშენებელი“, „დედოწარი“, „სახიობა“ და სხვა უჭირავს.

ჩანართების არსებობა გაზეთში გვიჩვენებს დარგობრივი რედაქციების დამოკიდებულებას ქვეყნის პრო-

ბლემების მიმართ გარდამავალ პერიოდში.

ჩანართი „დედოწარის“ გამოცემას იღებ „საქართველოს რესპუბლიკის“ სოფლის მეურნეობისა და ხერხათის რედაქციაში დაიბადა. მას წლეულს ხუთი წელიწადი შეუსრულდა!

„დედოწარი“ ერთ-ერთი პირველთაგანია გაზეთში არსებულ ჩანართებს შორის. გეახსოვს, ამ ხუთი წლის წინათ როგორ შეეიგანეთ პროექტი გაზეთის მთავარ რედაქტორთან, ბაგონ არმან სანებლიძესთან, და როგორ დაეეთანხმდა იგი, დღის სინათლეზე გამოეეგანა, ერთ მთლიანობაში მოეეექცია ქართული სოფლის დღევანდელი პრობლემები, მეურნე კაცის სიხარული და ტკივილი...

ჩვენს მიერ ხელთქმნილის სახელწოდებაც იმაზე მიეეანიშნებს, თუ რადიდ ქვეყნის ეკონომიკურ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში ქართული სოფლის როლი. რომ თუკი სოფელი ღონიერია, ღონიერია ქვეყანაც. ამიგომ სოფელი დედოწარია, დედაბოძია და ხერხემალი ჩვენი არსებობისა. მით უმეტეს, დემოკრატიის გზაზე ახლად ფეხშემდგარი საქართველოსთვის. აღსანიშნავია, რომ თავიდან რამდენიმე სახელწოდება შეეარჩიეთ, მაგრამ ბოლოს ჩანართის რედაქტორის მიერ დასახელებულმა „დედოწარმა“ ყველა გადაწონა...

ჩვენ, როგორც გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები, რომლებიც აქტიურად ვმონაწილეობთ გაზეთში, და როგორც „დედოწარის“ შემოქმედებითი ჯგუფი, დღევანდელი გადასახედიდან რომ ვუყურებთ, გვეამაყება, გაწეული წლების განმავლობაში, და ახლაც, ერთგულად რომ ვეგაგართ ახალი, თავისუფალი საქართველოს მშენებლობის საითაეებთან. ვედილობთ, ფრთხილად, რეალურად გავაშუქოთ და მივეგაგნოთ მკითხველამდე სოფლის მეურნეობის ყველა შუქ-ჩრდილი, პრობლემა და საგკეთარი. მით უმეტ, რომ სოფლის პრობლემებზე მზრუნველი ერეე ერთი გამოცემა ამჟამად მყარად ერ დგას ფეხზე მაგერიალური ხელმოკლეობის გამო, თუ მხელველობაში არ მიეღებთ ერთიორ სერიოზულ ეურნალ-გაზეთს, რომლებიც ასევე არასგაბილურად გამოდიან დღის სინათლეზე.

ამიგომაც ვანიჭებთ უპირაგესობას ჩვენს „დედოწარს“.

რამდენი რამ ვთქვით, რამდენი – კიდევ დაგვრჩა სათქმელი.

არადა, პრობლემათა ზღვაში ცურავს ჩვენებური გლეხი კაცი, ახლა ხან ფურმერს, ხანაც მეწარმეს რომ ვეძახით. სოფლის მეურნეობაში მიმდინარე რეფორმებმა ჯერჯერობით დიდი სიკეთე ერ მოუგანა ილჯაგაწყვეგილ მიწის მუშას. გული დაეწყლება, რომ დღეს ისეა გაეაგაკებული ქართული სოფელი, საუკუნეების მანძილზე თითქმის არაფერი შეცვლილა და რაც იყო, ისიც დაკარგულია. თუმცა, უდიდესი მნიშვნელობისაა მიწის რეფორმა, საკრედიგო კავშირების შექმნა, გასისის და მსოფლიო ბანკის პროექგები, რომელთაც, ეკონომიკურის გარდა, რაღა თქმა უნდა, დიდი პოლიგიკური დაგეირთვაც აქვთ, რადგან, ბოლოს და ბოლოს, ერთი საზოგადოებრივი ფორმაციიდან მეორეზე გარდამავალი კიბის საფეხურებს შეადგენენ...

„დედოწარი“ ფეხდაფეხ მიჰყვება ამ რეფორმებს, არ დარჩენილა საქართველოს სოფლის მეურნეობაში არც ერთი მნიშვნელოვანი მიმდინარე პროექგი, რომელშიც ღრმად არ ჩაგვეხედოს და მკითხველამდე ისე არ მიგვეგანოს იქ არსებული პრობლემა, სიკეთე და შეღეგი.

მიწის რეფორმას უამრავი სგაგია მივუძღვენით. მკითხველს შევახვედრეთ რეფორმის ხელმძღვანელებიც და მისით კმაყოფილი გლეხიც, სხვათა შორის, უკმაყოფილნიც=ასეთნიც=არიან.

იხ. მე-6 გვ.

მკითხველი — ჩვენი ზუსტი სასწორი

არ ვიცით — რანი ვყოფილვართ, არ ვხედავთ — რანი ვართ, ვერ გამოგვისახია — რანი ვიქნებით! ყურებში ბამბა გვაქვს დაცული და თვალებზე ხელი აგვიფარებია. არც არაფერს ვხედავთ, არც არაფერი გვესმის. უზარმაზარი თხრილია ჩვენ, ქართველების, წინ და აინუნშიც არ მოგვდის. ამ თხრილის პირას ვდგევართ და საკმაოა ხელი გვკრან — შიგ გადავიჩხებით დედაბუდიანად. ორბი, არწივიც კი ვეღარ გვიპოვის, ვეღარ დასწვდება ჩვენს ძვლებს, რომ გამოხრან, გამოსწიწკნონ, ისეთი ღრმაა ეს თხრილი, ისეთი უძირო. ვდგევართ და უღონოდ ვბზუით „მე ვარ და ჩემი ნაბადიო“ და ამ ბზუილიდან არა გამოდის-რა. იქნება იმიტომ, რომ ყველა ბუზი ბზუის, ფუტკართან კი — ყველა ტყუის.

ილია ჭავჭავაძე.

სიმდიდრე

დღევანდელი ერთფეროვნებიდან — ოდინდელ მრავალფეროვნებამდე

მრავალფეროვნება რომ უმჯობესია ყველაფერში ერთფეროვნებასთან შედარებით, უდავოა, არავინ ჭკუათმყოფელი არ უარყოფს ამას. საქართველო, როგორც ქვეყანა, როგორც დედამიწის ნაწილი, დიდი მრავალფეროვნებით გამოირჩევა, როგორც ბუნებრივი, ისე ადამიანური რესურსებით და ამ მრავალფეროვნების ერთ-ერთი გამოხატულებაა ჩვენი სოფლის მეურნეობა, მისი დარგები, სასოფლო-სამეურნეო მეცნარეები და ცხოველები.

ადამიანი, თავისი ცხოვრების მოწყობის შემოქმედების წეზე გადავიდა, ბუნებიდან აღებული მასალის გამოყენებით ქმნიდა საკუთარ ნაირფეროვნებას. ასე შეიქმნა მეცნარეების და ცხოველების მრავალრიცხოვანი ჯიშები და ფორმები. მართლაც, საკვირველია ამ პაგარა (თუმცა, ერთ დროს არც ისე პაგარა) საქართველოში 500 მარგო ყურძნის ჯიში იყო. სხვა რამ, თუ არა ქართველი გლეხის მეწისადმი სიყვარულმა და დაუღალავმა შრომამ შექმნა ყურძნის, ხორბლის, სხვადასხვა პარკოსანი მეცნარის, ხეხილის უამრავი საუკეთესო ჯიში, შეგუებული ასევე მრავალფეროვან საქართველოს ბუნებასთან. საკვირველ ცნობას ვხვდებით ივანე ჯავახიშვილის საქართველოს ეკონომიკური ისგორიის მეორე წიგნში „...აქ (რაჭაში) არსებული 24 ჯიშიდან 8 სწორედ ამ ფერისაა (თეთრი)“ ე. ი. მეოცე საუკუნის 30-იან წლებში მხოლოდ რაჭაში მუხლის 24 ჯიში არსებობდა. ამჟამად იქ მუხლის სახსენებელიც არაა. იქცევა აღსანიშნავი. რომ იმავე რაჭაში ცულისპირას 30 ჯიში ყოფილა, აქედან, 2 მხსენებარეულია, დანარჩენი წვრილი.

თურმე ძველად, ცნობილი რაჭული ღიბიანების მიეთაესი ცულისპირისაგან მზადდებოდა. ამჟამად, ცულისპირას ამპროლაურის რაიონში თუ წაიწყებით იშვიათად.

ასევე მრავალრიცხოვანი ჯიშებით ხასიათდებოდა მარცელეულნები – ქერი, ჭვავი, უფეტე, ღომი, პარკოსნები – ცერცვი, ოხანი, ბარდა, უგრუხელი ძაძა და სხვა.

თანამედროვე საქართველოში მარცელეულნი მეცნარეებიდან უმთავრესად ითესება შემოგანილი სიმინდი. უფრო მეტად, ვიდრე ყველა სხვა ადგილობრივი მარცელეული – ხორბალი, ქერი, ჭვავი, მურია, უფეტე, ღომი, ხოლო პარკოსნებიდან ასევე შემოგანილი და ამერიკული წარმოშობის ლობიო. სხვა პარკოსნებიდან იშვიათია – ცერცვი.

იხ. მე-6 გვ.

დელიკატესი

ალაზნის პირსა მოსულა ფითელი სატაცურია...

შეამჩნევხით, ამ დღეებში თბილისის ზოგიერთ ბაზარში დახლებზე გამოჩნდა წითელი კი არა, როგორც სიმღერაშია, არამედ, უჩვეულოდ მოთეთრო და უფრო დღე-დღეა საგაცური, ვიდრე იგი ბუნებაში ეველური სახით გვხვდება.

მათ საერთო მხოლოდ ის აქვთ, რომ ორივე მრავალწლიანი მცენარეა და საკრეფად ერთსა და იმავე დროს შემოდის.

მივაკვლიეთ საგაცურის მწარმოებელ შპს „ჯოდანის“ თავმჯდომარეს დავით ჯობაძეს და იგი რედაქციაში მოვიწვიეთ. სანამ მას პირველ შეკითხვას მივცემდით, გაცნობებთ, რომ ევროპაში, თურმე, საგაცურის სამასამდე სახეობაა გავრცელებული. ყოფილ საბჭოთა კავშირში 30-ს ითვლიან, საქართველოში კი მხოლოდ – სამს. მას სამკურნალოდაც ხვენებენ და საკვებადაც. ბოგი სახეობა კი დეკორაგიულიც ყოფილა.

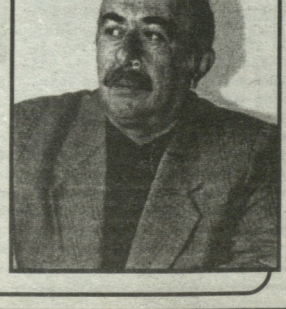

იხ. მე-8 გვ.

სიმდიდრე

(პირველი გვერდიდან)

ბარდა, ოსპი, ძაძა. ამრიგად, ძირითადი მარცვლოვანი მცენარეა სიმინდი, შემდეგ – ხორბალი, პარკოსნებიდან კი ლობიო. ასეთია ქართველი გლეხის საჭმლის რაციონი. ამ დროს სრულიად შესაძლებელია მისი გამდიდრება სხვადასხვა კულტურების მოყვანით. ნამეგი გაიყიდება და წაადგება გლეხის მწირეკონომიკას. მრავალკულტურიანობა მეურნეობაში გარანტირებული მოსავლის საწინდარია, რადგან თუკი ერთი რომელიმე კულტურისათვის არახელსაყრელი ამინდი დაიჭირა, მეორე კულტურა აანაზღაურებს ამ დანაკარგს, რაც ამინდის უკულმართობამ გამოიწვია. თუნდაც: უკანასკნელი ორი წელი ნახევრად, არამედ ბოგან საერთოდ არ იხვირა. მაშინ, როდესაც არსებობს უფრო მეტად გვალვაგამძლე მცენარეები, მარცლოვნებიდან – ფუტკი, ღომი. პარკოსნებიდან – მუხუდო, ოსპი. თუ კი ეს კულტურებიც ექნებოდათ მეურნეებს თავის ნათესებში ნამდვილად ნაკლები ზარალი მიადგებოდათ.

მიუხედავად ასეთი მრავალფეროვანი კულტურების არსებობისა და მათი გრადიციული თესვა-მოყვანის გამოცდილებისა, ქართველი მეურნე თითქმის არ იყენებს ამ შესაძლებლობას, თესავს იმას, რასაც შეაჩვეის, მიუხედავად იმისა, რომ სრულფასოვან მოსავალს ვერ დებულობს. გლეხს ამაში ვერც გაამტყუნებ. არავინაა მისი პატრონი, მრჩეველი, დამხმარე. ის თითოროლა არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომლებიც ამ მიმართულებით მოქმედებენ, ვერ აუდიან მთელ კონტინენტს.

ამის მაგალითია, ჩვენი ორგანიზაციაც, აგრობიომრავალფეროვნების დაცვის საზოგადოება „დიკა“. ჩვენი სამწლიანი ძალისხმევის შედეგად, მხოლოდ ასიოდე გლეხთან დავამყარეთ ურთიერთობა, აქედან 10-15 თუ გააგრძელებს ამ საქმიანობას დამოუკიდებლად.

იმისათვის, რომ გლეხმა გული შემოირწუნოს ძველი მრავალფეროვანი აგროკულტურების და ჯიშების მიმართ, საჭიროა დახმარება. პირველ რიგში, სწავლების, რჩევების სახით. ამისათვის გამოდგება სოფლის მეურნეობის მართვის ფორმალური ნაწილი, შემდეგ დახმარება გენეტიკით და ბოლოს ბაზრის გარანტირებული სეგმენტის შექმნა. ჩვენ ვიცით, რომ ეწყობა კურსები ფერმერთა ჩამოყალიბების მიზნით, ეს, რა თქმა უნდა, საჭიროა! მაგრამ დღესდღეობით უფრო მეტი ყურადღება ესაჭიროება წვრილ გლეხურ მეურნეობას, რადგან საქართველოში ჯერჯერობით და, ვფიქრობთ, კიდევ კარგა ხნის მანძილზე მაინც ასეთი მეურნეობები იქნება უმთავრესად. წვრილ მეურნეობებს თავისი შესაფერისი მეთოდური მიდგომა ესაჭიროება. ასეთ მეურნეობებს მცირე სიმძლავრისა და გაბარიტების მქონე ტექნიკა გამოადგება. ასევე საჭიროა მათთვის მეღავათიანი – დაბალპროცენტგადახდიანი სესხები, ყოველივე ეს უნდა დამთავრდეს ბაზრის, შესყიდვის პუნქტების ორგანიზებით, რათა გლეხმა აღგილზე ჩაბაროს მრავალფეროვანი პროდუქცია. საერთოდ ის მეურნე, რომელიც მრავალფეროვან, აღგილობრივი კულტურებისა და ჯიშების პროდუქციას აწარმოებს, უნდა გათავისუფლდეს ყოველგვარი გადასახადებისაგან. ასეთი უნდა იყოს ხელისუფლების, სახელმწიფოს პოზიცია, რომელიც სრულიად შეესაბამება საერთაშორისო ხელშეკრულებებს აგროლობრივი ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებისა და გამოყენების შესახებ.

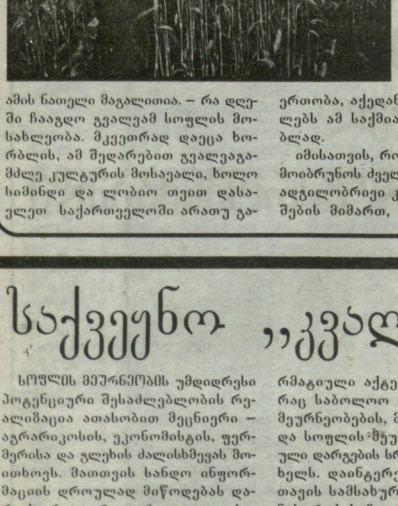

დღევანდელი ერთფეროვნებიდან – ოდინდელ მრავალფეროვნებამდე

უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება ყართო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას ამ მიმართულებით, მათ როლს გლეხობისადმი მხარდაჭერის თვალსაზრისით.. სწორედ ამიტომ მივმართავთ მათ: მოდით, ნუ დავტოვებთ გლეხობას თავის პრობლემებთან მარტოდმარტოს. სამაგიეროდ, შეიძლება ყველანი მოვგებული დავრჩებით.

ტარიელ ბერიშვილი,
საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ბოტანიკის ინსტიტუტის კულტურული ფლორის განყოფილების გამგე, აგრობიომრავალფეროვნების დაცვის საზოგადოება „დიკას“ კორდინატორი.

ლონიერია სოფელი — ლონიერია ქვეყანაც!

მკითხველი – ჩვენი ზუსტი სასწორი

(მეხუთე გვერდიდან)

საკრედიტო კავშირების შექმნით რიგმა სოფლებმა ამოისუნთქეს – სესხულობდნენ ამ კავშირებიდან თანხას მეურნეობის საჭიროებისათვის, მერე ზოგი უკან ვეღარ აბრუნებდა ვალს... შედეგად, თუ არ გამოერიცხათ ერთი-ორს, ყველა სოფელში დაიმალა ეს კავშირები, რომლებშიც დღე იმედებს ამყარებდნენ რეფორმატორები. მიზეში აქვს უამრაეია. უპირველესი კი, პრობლემისადმი მერულე დამოკიდებულება და ზოგიერთი კაეშირის ხელმძღვანელთა უპასუხისმგებლობაა, პირადი გამორჩენით დაინტერესებაა, ანუ კორუფცია, რომელმაც ეამპირივით გამოსწოვა მსოფლიო ბანკის ის თანხები, გლეხამდე რომ უნდა მისულიყო მისი გაჭირვების შემწედ. თუმცა, მაღალეერების გრძნობით ეწერდით იმ კეთილ მეზობლების შესახებ, რომლებიც გაჭირვებაში ჩავარდნილებს ხელს გეიწყდიდნენ და საჩუქრად გეიგზავნიდნენ სასოფლოსამეურნეო ტექნიკას, დიზელის საწვავს, მარცელეულის თესლს, სურსათს...

ამასთან, საბაბრო ეკონომიკის სიახლეებთან, უცხოურ დახმარებასა და პროექტებთან ერთად წუთითაც არ დაგეეწყებია ჩვენი სოფლის მეურნეობის ისეთი გრადიციული წამყვანი დარგები, როგორებიცაა მეეენახეობა, მეღეენეობა, მემინდვრეობა, მეხილეობა, მეჩაიეობა, მეცხოველეობა და სხეა.

მხენელ-მთესველს გეერდი დაედგით მიწაში თესლის ჩაგდებიდან ალაობამდე. მკითხველამდე მიგეენდა ქართველ სელექციონერთა მიღწეეები ახალი ჰიბრიდული ჯიშების შესაქმნელად, მეთევზეობის საბაორე მეურნეობების, ქართველ მეფუტკრეთა და მეცხოველეთა პრობლემების შესახებ. წინა პლანზე წამოვწეით მიეწყეებული, ლამის გადაგარებამდე მისული „ნაგროშეელის და ბაძოშეელის“ მსოფლიოში სახელგანთქმული, ნამმაგყლიანი ცხვარი, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩვენი არაერთგზის თხოვნის მიუხედავად, ვერ მიგაღწიეთ იმას, რომ ამ პრობლემას გამოხმაურებოდა სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრო. ბოოგენეკურსაეეგეურნარო აკადემია...

ეიბრძოდით ქართული აბრეშუმის გაღასარჩენად. ჩვენი გამოსულეიბის შემდეგ აგრარული უნეერსიტეტის სამეცნიერო საბჭომ განიხილა ეს საკითხი და შემაბამისი წერილით მიმართა საქართველოს პრეზიდენტს ელეარდ შეარდნაძეს, რომელიც დღი ჟულისხმიერებით გამოეხმაურა და სათანადო ღონეძიებაც მიიღო დარგის ასაღორძინებლად. მაგრამ, სამწუხაროდ, შედეგი ვერც ამ დოკუმენტმა გამოიღო. თემას ჩვენ კიდევ დავუბრუნდებით, თუმცა, იმაში, რომ ამყამად ისეე მუშაობს კეანლიფიკაციური კადრებით დაკომპლექტებული სს „საქპარეშუმი“, გარკეული წელილი „ლეღიშარისც“ მიუძღეის.

უფურაღღებოდ არ დაგერჩენია საქართველოს არც ერთი რეგიონი. ერთელი მასალები მიეუძღეინა აჭარაში იხილის პლანგაციების გაეენებას, ხოსთელ შეიღრუსეებს, ჭასხეთ-ჯაეახეთში, გერაში, რაჭაში. სამეურელოში მეხორება მოსახლეობის სიციალურ-ეკონომიკურ პრობლემებს, აღნიშნული რეგიონებიდან მთეიმღეეთ მგგაგარეეზე კორესპონდენტები. ეკქეეენებიდით მკითხველთა გამოხმაურებებით და წერილებს. წინა პლანზე წამოვწეით მიეიწყეებული, ლამის გადაგარებამდე მისული „ნაგროშეელის და ბაძოშეელის“ მსოფლიოში სახელგანთქმული, ნამმაგყლიანი ცხვარი, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩვენი არაერთგზის თხოვნის მიუხედავად, ვერ მიგაღწიეთ იმას, რომ

იხ. მე-7 გვ.

გამოიცა

საქვეყნო „კვალი“ გაგეცლოთ...

სოფლის მეურნეობის უმდიდრესი პოტენციური შესაძლებლობის რეალიზაცია ათასობით მეცნიერი – აგრარიკოსის, ეკონომისტის, ფერმერისა და ვლეხის ძალისხმევას მოითხოვს. მათთეის სანდო ინფორმაციის დროულად მიწოდებას დარგის ერთაღერთი გრადიციული, სამეცნიერო პრაქტიკული ჟურნალი „კვალი“ ემსახურება, რომელსაც წელს დაარსების ათეულეო თარიღი – 80 წელი უსრულდება.

ფინანსური დეფიციტის გამო სამწუხაროდ, შარშან ჟურნალის არც ერთი ნომერი არ გამოსულა. წლევანდელი, გაერთიანებული 1-2 ნომერი კი სულ ახლახან მიიღო მკითხველმა. ნომრის სპონსორია სს „თელავის ღვინის მარანი“.

ქეეყანაში მიმდინარე ეკონომიკური რეფორმების კვალდაკვალ, სოფლის მეურნეობის და სურსათის სამინისტრო აგრარული პოლიტიკის განმახორციელებელ სტრუქტურად გარდაიქმნება, რომლის მიზანიც საკანონმდებლო ინიციატივების, ნორმატიული აქტების შექმნა იქნება, რაც საბოლოო ჯამში ფერმერული მეურნეობების, მცირე საწარმოების და სოფლის მეურნეობის გრადიციული დარგების სრულფასოვან მეურნეობს ხელს. დაინტერესებულ მკითხველს თავის სამსახურს სთავაზობს სამინისტროს სამოხაგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი **მაია ბიგეავა**.

თელავის ღვინის მარნის დღევანდელ საქმიანობაზე, მის წარმატებებზე ჟურნალი მკითხველს სთავაზობს კვების მრეწველობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის **ვაჟა მამაიაშვილის** წერილებს „ჩვენი წინაპრები ვაზს ფერდობებზე აშენებდნენ“ და „ყველაფერი სუფთა, შეეენიერი და ამაღლებული ვაშშია გაცხადებული“.

ფერმერთა საინფორმაციო-საკონკურსო ცენტრების ჩამოყალიბებას, ამოქმედებას და განეითარებას ეხება **ლერი გიგინეიშეილისა** და **მერაბ ჯანელიძის** სტატია „ფერმერთა ინფორმაციული მომსახურების უზრუნველსაყოფად“, რაც მკითხველს უსათუოდ დააინტერესებს.

„პირადად, ბოლომდე ვიბრძოლებ, რომ კანონი ყველასათეის კანონობდეს, მოსპოს დაუსჯელობის სინდრომი, ეფექგიანად განხორციელდეს ანგიკორუფციული რეკომენდაციები, რომლებსაც ანგიკორუფციული პროგრამის პროექგი მოიცავს. მჯერა ამ რეკომენდაციების დროული და კომპლექსური განხორციელება, მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს საქართველოში კორუფციის ხელშეწყობი გარემოს აღმოფხვრას, რაც გარანგი იქნება იმ უკეთესი ცხოვრებისა, რომლის მოლოდინშიც გვარაინად დაგეღალა“ – წერს სგაგიის დასახსრულს ანგიკორუფციული პოლიგიკის საკოორდინაციო საბჭოს წევრი, გამეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ მთავარი რედაქგორის მოადგილე **რუსუდან ლორთქიფანიძე**.

„კვალის“ შემოქმედებითი კოლექგივი დაეალებულია პარლამენგის აგრარული კომიგეგის თავმჯდომარის **ბეჟან გონაშვილისაგან** ჟურნალის მართ გამოჩენილი ყურადღებისათეის. ამ ერთი წლის მანძილზე ჟურნალმა ბევრი რამ გადაიგანა, მაგრამ ღვთისა და გულისხმიერი აღამიანების წყალობით ჟურნალი „კვალი“ კვლავ არსებობს, წერს **მანანა ვახგანგაძე**, რომლის რესპონდენგიც **ბეჟან გონაშვილია**. როგორც ინგერვიუში ირკვევა, ბიუჯგში წელს ფერმერთა სანინორმაციო უზრუნველსაყოფად 150 ათასი ლარია გამოყოფილი. აღნიშნულ პროგრამაში, რესპონდენგის აზრით, აუცილებლად უნდა ჩაერთოს ჟურნალი „კვალიც“, რომელიც მაღალ პროფესიულ დონეზე აშენებს სოფლად აგრარული სექგორის ეკონომიკის, ბიზნესის საკითხებს.

საქართველოს რეგიონებიდან კეთილ განსაკუთრებით გამორჩეული მხარეა, თაეისი განუმეორებელი ბუნებითა და აგრარულ-ეკონომიკური პოგენციალით. ათწლეანმა კრიზისმა საგრანსპორგო დაანშრო იმ სიმდიდრის წყარო, რაც აღრე უხეად ასაზრდოებდა აქაურ მოსახლეობას. აღნიშნულ პრობლემებზე ჟურნალი აქეეყნებს **დავით მაისურაძის** ისგერეეუს პრეზიდენგის რწმენეკულთან კახეთის მხარეში **ბიძინა სონღულაშეილთან**.

გარდა ამ გამორჩეული მასალებისა, სოფლის მეურნეობის საკითხებით დაინგერესებული მკითხველი ბევრ საგულისხმო ინფორმაციას წაიკითხავს ჟურნალ „კვალში“, რომლის გამოეგემასაც. ეიმეღონებთ, ფინანსური გაჭირეეგ ბოლო ნაკლებად შეუშლის.

კოლეგების ჩეენც ეულიეთ არსებობის 80 წლისთაეს.

ნაზი იმნაიშვილი.

საქართველოს რესპუბლიკა

დედოზარი

№ 93. პარასკევი. 19 აპრილი. 2002 წელი.

წყაროები

ოდბოგან ვიცით, რომ საქართველოს მთების მიუვალ ადგილებში უკვდავების წყარონი დიან. გავიხსენოთ თუნდაც ერთი ფრაგმენტი ოპერიდან „ბებესალომ და ეთერი“, სადაც მომაკვდავი ბებესალომი განსაკუთრებით უკვდავების წყაროზე წყლის მოსაპოვებლად გზავნის მურმანს. ქართულ მითოლოგიაში ბევრი სხვა თქმულებაცაა ამ წყაროებზე, საიდანაც ჩანს, რომ მათი მოპოვება მაშინ არც ისე ადვილი იყო.

ბუნებრივი რესურსებით ესოდენ მდიდარი საქართველოსაგან განსხვავებით, დღეისათვის მსოფლიოში სასმელი წყლის მწვავე ღეფიციტია. საბედნიეროდ, წყლის რაოდენობის თვალსაბრისით, ერთ სულ მოსახლეზე ჩვენი ქვეყანა პირველ ადგილზეა. თანდათან, ცივილური ქვეყნები უარს ამბობენ ონკანის წყალზე, სამაგიეროდ, მოთხოვნილება იზრდება ჩამოსხმულ სამკურნალო წყლებზე.

საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ გაითვალისწინა რა ამ დარგის პერსპექტივა, მისი ბრძანებულებით, 1997 წლიდან შეიქმნა მინერალური წყლების მინისა და უალკოჰოლო სასმელების წარმოებისა და რეალიზაციის სახელმწიფო რეგულირების ორგანიზაცია, რომელიც სოფლის მეურნეობის და სურსათის სამინისტროს სტრუქტურაა, მასში შემავალი ქვედარგები კი ახლა გარკვეულ ალმასელას განიცდიან. საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს დეპარტამენტის „საქმინხელწყლის“ თავმჯდომარე ბაშარ ჩანჩიბაძე გვესაუბრება:

– ორგანიზაციის ძირითადი ფუნქციაა წყლების სასაქონლო პროდუქციისათვის კატეგორიების მინიჭება, ლიცენზიების გაცემა, შეკერება და გაუქმება, ასევე კონტროლი, პერიოდული ანალიზი და რეკვირების დარღვევებზე და ამასთან, სასმელების წარმოებისა და რეალიზაციის საერთაშორისო დახმარების კოორდინაციაც...

– ორგანიზაციის ძირითადი ფუნქციაა წყლების სასაქონლო პროდუქციისათვის კატეგორიების მინიჭება, ლიცენზიების გაცემა, შეკერება და გაუქმება, ასევე კონტროლი, პერიოდული ანალიზი და რეკვირების დარღვევებზე და ამასთან, სასმელების წარმოებისა და რეალიზაციის საერთაშორისო დახმარების კოორდინაციაც...

– რა სიახლეები დაინერგა ამ დარგში და რას იტყვით სამომავლო გეგმებზე?

– ახალი ტექნიკა და ტექნოლოგიები ინერგება „ბორჯომის“ №1 ჩამოსასხმელ ქარხანაში და შპს „ბორჯომი-პროექტის“ საწარმოში. აქ დამონტაჟდა პოლონურ-რუსული ახალი წარმოების კომპლექსური ჩამოსასხმელი ხაზი, ასევე შესრულდა სამონტაჟო სამუშაოები „ცივი ჩაის“, „ბაღლეკავის“, „ფურცხეს“, „ბორჯომის“, „ყაზბეგის“ საამქროებში. გაფართოდა სამაცივრო-საკომპრესორო განყოფილებები და სხვა.

მეოცე საუკუნეში წყალზე მოთხოვნილება მსოფლიო მასშტაბით ცხრაჯერ გაიზარდა, რაც სავარაუდოდ, საუკუნის შუა წლებამდე გაორმაგდება. არსებული პროგნოზის მიხედვით, სასმელ წყალზე კატასტროფული მდგომარეობა შეიქმნება სამხრეთ და აღმოსავლეთ აზიაში, ცენტრალურ და დასავლეთ ევროპაში, აფრიკის მთელ კონტინენტზე და დსთ-ს ევროპული ნაწილის სამხრეთში. მსოფლიოში 2,4 მილიონი ბავშვი იღუპება ყოველწლიურად წყლისგან შეძენილი დაავადებებით.

ამ დროს ანგარიშგასაწევია საქართველოს ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობა, არსებული სანაოსნო ქსელი და მისი სიახლოვე აზიის, აფრიკის, არაბულ ქვეყნებთან, რომლებიც სასმელი წყლის მწვავე დეფიციტს განიცდიან, მაგრამ ამ ქვეყნებში ჩვენი პროდუქციის გაგანა საკმაოდ ძნელია, ამიტომ ყოველი ღონე უნდა ვიხმაროთ, რომ წყლის ღირსი ქვეყანა გავხდეთ.

უახლოეს მომავალში გათვალისწინებულია, რომ შპს „პროგრესი–2000“-ის თანამედროვე ტექნოლოგიური მოწყობილობებით აღჭურვილი ეს ქარხანა ამბროლაურის რაიონის სოფელ ხოგვეში მგანარ სასმელ წყალს „რაჭის წყაროებს“ ჩამოამსხმის. გეგმაში გვაქვს „თიანეთის წყაროების“ და სამკურნალო წყლის „ლუგელას“ ათვისებაც.

– რამდენად ეფექტიანად მიმდინარეობს ამ დარგში ბრძოლა ფალსიფიკაციის წინააღმდეგ?

– არსებული კანონმდებლობით ძალიან ძნელია ფალსიფიკაციის და კონკურაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლა. ბაბარი სავსეა ასეთი პროდუქციით. ახლა იქმნება ახალი საკანონმდებლო ბაზა, შემუშავებული გვაქვს პროგრამაც, რაც სამომავლოდ, ვფიქრობ სიტუაციას გამოასწორებს. თუ ამ პრობლემას ხაბოლოოდ მოვაგვარებთ, იმედი ეს დარგი თავის სიგყვას იტყვის საქართველოს ეკონომიკური კრიზისიდან გამოყვანის საქმეში.

მართლაც, ბაგონ გაურთან საუბრისას დავრწმუნდი, რომ წყაროს წყლის მოპოვება და მისი მომხმარებლამდე მიგანა არცთუ ისე იოლი საქმე ყოფილა. ადრე მას გამოხსნას, მის სათავეებამდე მისვლას მხოლოდ მითიური გმირები ახერხებდნენ. ამიგომაც მათ გაუტოლეს იმ მეწარმის სახელი, ვინც შეძლებს დარგის თანდათანობით განვითარებასა და წყლის მოპოვებას, ხოლო ერთ მშვენიერ დღეს, იმედია ჩვენი მეწარმენი თვით უკუდავების წყაროსაც კი მიაგნებენ, ჩამოასხამენ და ქართული მთისა და კლდეების ნაყურს მწყურვალი შეასმევენ...

ლელა მანავლიშვილი.

საქართველოში უკვდავების წყარონი დიან

ჩაგარდა გარკვეული სამუშაოები ახალი სახეობის პროდუქციის და პროგრესული ტექნოლოგიების ათვისების მიზნით. მნიშვნელოვნად გაიზარდა დარგის პროდუქციის ასორტიმენტი. 1995-96 წლებში მხოლოდ „ბორჯომის“ მინერალური წყალი ჩამოისხმებოდა, ახლა კი მათი რაოდენობა ცხრამეგამდე გაიზარდა. ესენია „ბორჯომი“, „ნაბეღლავი“, „ხაირმე“, „ელიგა“ (კაეკახიის მთის წყაროები), „წაღევრი“, „ლეღვა“, „ბორჯომი – მსუბუქი“, „ბორჯომის – წყაროები“, „ჯეჯა“, „ირიდა“, „ზუკა“, „ხაამი“, „დმანისი“, „მიგარები“, „ბაგიათა“, „კოკოგური“, „ვაჟას წყარო“, „ხტური“.

ორმოც მეწარმეს დაეხმარნენ უალკოჰოლო გაზიანი სასმელების წარმოების ტექნოლოგიური ინსტრუქციების დამუშავებაში.

დღეისათვის არსებული საწარმოო სიმძლავრეები სამუალებას გვაძლევს გამოვუშვათ საუკეთესო ხარისხის პროდუქცია – მილიარდი ბოთლი (0,5 ლ მინერალური წყლები, 12 მილიონი ბოთლი ლუდი, 14 მილიონი ბოთლი უალკოჰოლო სასმელი.

– როგორია თქვენი პროდუქციის ძირითადი ბაზარი?

– მართალია, ქართულ წყლებზე ჯერ კიდევ დიდია მოთხოვნილება გრადიციულ ბაზარზე, მაგრამ მისი გარკვეული სეგმენტი, უკვე დაიკავა უცხოურმა წყლებმა, უპირატესობის მოსაპოვებლად გარკვეული სამუშაოებია ჩასაგარებელი. ბაზრის ანალიზისას ყურადღება უნდა მიექცეს იმ ფაქტს, რომ მინერალური წყლების პროდუქცია ძირითადად გარე ბაზარზეა ორიენტირებული, ხოლო ლუდი და უალკოჰოლო სასმელები – შიდა ბაზარზე. ეს ყველაფერი დამოკიდებულია მოსახლეობის გადახდისუნარიანობაზე: რაც ღღეისათვის საქართველოში შექმნილი საბუჯეტო-საფინანსო კრიზისის პირობებში მეგად დაბალია.

გვყავს პარტნიორი ქვეყნები, რომლებშიც ექსპორტის 79,56 პროცენტი მოდის, ესენია უკრაინა, ყაზახეთი, აზერბაიჯანი და ისრაელი. შარშან ჩვენთან წარმოებული მგანარი სასმელი წყლის საერთო რაოდენობიდან (9892 ათასი 0,5 ლ. ბოთლი) საქართველოში, მხოლოდ რეალიზებულია 1600 ათასი ბოთლი. ბოლო დროს სასმელი წყლის დაბინძურების გამო, მათზე მოთხოვნილება გაიზარდა ქობულეთში, ქუთაისსა და ბათუმში.

პოპულარიზაციის მიზნით, მუშაობაა გასაწევი წყლით დაინტერესებულ ქვეყნებთან და ინვესტორებთან. აუცილებელია გამოფენების მოწყობა პროპაგანდის მიზნით. ჩვენი პრობლემის მოსაგვარებლად საქართველოს პრეზიდენტმა მიმართა მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტს და შეიძლება მივიღოთ ფინანსური დახმარება ექსპორტის განვითარებისათვის.

შპს „ყაიბის“ მიერ წარმოებულმა წყლის „კაეკახიის მთის წყაროები – ელიგის“ სასაქონლო პროდუქციამ 1999 წელს მოიპოვა საერთაშორისო სერტიფიკატი და აშშ-ის შეიდ შტატში პროდუქციის რეალიზაციის ნებართვა, რაც უკვე მსოფლიოს ნებისმიერ წყლის ბაბარზე შესელის უფლებას გვაძლევს.

– რა თვისებრივი განსხვავებაა ონკანის წყალსა და მგანარ სასმელ წყალს შორის?

– ონკანის წყლისაგან განსხვავებით, წყაროს წყლის დამუშავებისას არ იცვლება წყლის ბუნებრივი მიკრობიოლოგიური და ქიმიური შემადგენლობა. წყლის მიღებისა და გრანსპორტირებისათვის არ გამოიყენება ქალაქის კომუნიკაციები, არ ხდება მისი ქლორირება, მთელ ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებულია უკანგავი ფოლადისაგან დამზადებული ტექნოლოგიური დანადგარები და მილსადენები. გარდა ამისა, დასაფასოებელი წყალი იფილტრება, ხდება მისი ბაქტერიოციდული დამუშავება ან გაუვნებელყოფა ოზონით. ასევე ბაქტერიოციდულად მუშავდება ჭურჭელი.

თბილისში ხდება მიკროელემენტებით ხელოვნურად გამდიდრებული სუფთა წყალს „ისიდას“ ჩამოსხმა; იგი ხარისხიანი, ჯანმრთელობისათვის სასარგებლოა და შეიცავს ადამიანისათვის საჭირო მინერალებს: იოდს, ფტორს, კალციუმს, კალიუმს, მაგნიუმს, ნატრიუმს, თუთიასა და მანგანუმს.

დაბალმინერალიზებულ (მგანარ) წყალს ასხამენ შპს „გეგა“, „ბორჯომის“ №1 ჩამოსასხმელი ქარხანა და შპს „კარიბჭე“, რომლებიც პროდუქციას ბორჯომის ხეობიდან, ცაგერის რაიონიდან და ნაგახგარიდან მოიპოვებენ.

ღონიერია სოფელი — ღონიერია ქვეყანაც!

მკითხველი — ჩვენი ზუსტი სასწორი

(გვექვსე გვერდიდან)

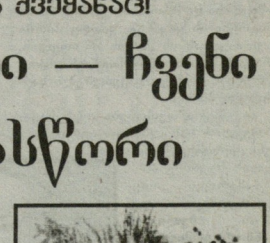

მარგო ის ფაქტი რად ღირს, რომ „დედოზარი“ აქტიურად თანამშრომლობს საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის ყოველ კათედრასთან, შესაბამის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებთან. ასევე მაღალ ღონეზე გავამუქეთ უნივერსიტეტის 70 წლისთავის იუბილეც. სწორედ იუბილის დროს დაიბადა ახალი რუბრიკა „გზა განელილი და გასავლელი“, რომელსაც უძღვებოდა აკადემიკოსი ნაპოლეონ ქარქაშაძე.

ბოლო წლებში სოფლად მოიმატა და დაინერა ძველი სარწყავი არხები. არადა, წყალზეა დამოკიდებული მოსავალი. წყალი – სიცოცხლეა! ჩანარჩის რეაქტორმა სოფლის მეურნეობასა და სურსათის მინისტრთან, პარლამენტარებთან ერთად მოიარა და დაათვალიერა სათეს-გარინეთის სარწყავი სისტემა, შონკარის სათავე-ნაგებობა ცხინვალის რეგიონში, კონფლიქტის შორიახლო, და შესაბამისი რეპორტაჟები მიუძღვნა ამ წყალსაყავის აღდგენას.

არც საქართველოს უნიკალური, დღეს გაჩეხილ-გაეერანებული ტყის პრობლემები დაეგრჩენია მხედველობის მიღმა. ბევრს ეწერებით მეცნარეთა პრობლემებზე, მათ დაეხმარა. ეკოლოგია ხომ „დედოზარის“ პრიორიტეტული თემაა.

ჩანარჩიდან მკითხველი, ასევე, ეცნობოდა ჯუბაზეთისა და სამაჩაბლოს სოფლის მეურნეობაში შექმნილ პრობლემებს.

სამწუხაროა, რომ ამჟამად სოფლად ტექნიკის ნაკლებობაა. მექანიზაციის განვითარების გარეშე კი ფერმერი ვერ იარსებებს. ჩვენ მჭიდრო ურთიერთობა გვაქვს დამარტები საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესაბამის დარგობრივ აკადემიებთან, შექმნიბაგორთა კავშირთან. ვებედავთ სპეციალისტთა, მეცნიერთა მოსაზრებებს: ქმედითობისათვის წერილებს ხშირად ვგზავნით შესაბამის სამინისტროებსა და უწყებებში. ჩვენ ჩვენსას ვცდილობთ, თუმცა, ხელშესახები შედეგები ჯერ ნაკლებად გვაქვს.

მისახედია სოფლის ახალგაზრდობა. უმუშევრობა, დროს ფლანგვა უარყოფით შედეგებს გამოიღებს მომავალში. ჩვენი დაკვირვებით, ეკონომიკური სიდუხჭირის გამო ახალგაზრდები ოჯახის შექმნას ერიდებიან, რაც დემოგრაფიული კატასტროფის ტოლფასია... თითქმის არც ერთ სოფელში არ შეშობს კულტურის კერა. კლუბები გამოკეტილია. ეს მიზეზებია, რომლებიც ძირითადად ხელს უწყობენ მოსახლეობის მიგრაციას სოფლიდან ქალაქში.

ჩვენ ხშიაძლა ვიცხალებთ, რომ „სამეწარმეო კანონი“ აუცილებლად უნდა შეიცვალოს და გახლეს ფერმერების ხელისშეწყობა, რათა ცხინვალი მეწარმეების გვერდით გამოჩნდნენ ახალი გეარებიც. ამ მიზნით გაზეთის გრაბუნა დავუთმეთ არაერთ ქართულ ცხობილ თუ დამწყებ მეწარმეს.

ვამხილეთ სასაქონლო ბაბრებში გამოგახილი ფალსიფიცირებული სასურსათო პროდუქტები.

ჩანარჩის რეაქტორმა ამ რამდენიმე წლის წინათ საკითხი დასვა „ვაზისა და ღვინის ისტორიის“ შექმნის შესახებ, რომელიც განსილეს შესაბამისმა სტრუქტურებმა და უკვე დაიწყო მუშაობა ისტორიის შესაქმნელად. „დედოზარი“ მხარში ამოუდგა დაგოლეხის „შეთამბაქოეთა კავშირს“, არაერთი შამხილებელი წერილი გამოვაქვეყნეთ დარგში შექმნილ პრობლემებზე, არ მოვერიეთ ხელმძღვანელი მუშაკების კრიტიკას და მხილებას და ამის შეეგად, რომ წლეულს დაგოლეხელები უკვე 100 ტონამდე თამბაქოს ნელეულის მიღებას ვარაუდობენ...

ჩვენ ერთ-ერთმა პირველებმა აეგტეხეთ განგაში მდინარე ღურჯის მიეწყებული პრობლემების გარშემო. გამაფრთხილებელი წერილები დაეუგზავნეთ საქართველოს გარემოს დაცვისა და ეკოლოგიის სამინისტროს, ყვარლის რაიონის ხელმძღვანელობას. შევხვედით გეოფიზიკის ინსტიტუტის ხელმძღვანელობას, რომელთაც შედეგად „საგანგაშო სისტემა“ დაამონტაჟეს მდინარეზე. თუმცა, პრობლემა კვლე დღის წესრიგში დგას. მით უფრო, ახლა, როდესაც სოფლის დნობა დაწყებულია და მდინარე შეიძლება კვლეე მოღიდეს...

ასევე გამოვაშკარავეთ უოთში, მდინარე რიონის სანაგურნაგობის ავარიული მდგომარეობა, რომელსაც აქტიურად გამოეხმაურნენ

იხ. მე-8 გვ.

ღიმილი

— დაცვაზე უთუოდ შემეკითხებიან სოფლად თანამედროვე შრომის იარაღებზე, ამიტომ ცოტას წავიმეცადინებ, ემანდ, არაფერი შემეშალოს და სირცხვილი არ ვჭამო... დისერტაცია დაუწერესო — მითქმა-მოთქმა არ ამიხდეს...

როლანდ ბასილაშვილის ტექსტი.

ლევან მართაშვილის ნახატი.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

გზა განვლილი და გასავლელი

ქარიველი კაცი თავისი ბუნებით სწავლისა და შრომისმოყვარეა. მასში სიცოცხლის ყიფიანა, ვიდრე პირში სული უდგას. ის წლებს არ ითვლის, რადგან წუთისოფლის სიღრმეს არათუ წლებით, არამედ გაკეთებული საქმეებით ზომავს.

აი, ასეთი თვისებები აქვს საქართველოს სახელმწიფო აგრარული უნივერსიტეტის სოფლის მეურნეობისა და მარცვის კათედრის გამგეს, პროფესორ **მელიტონ (ანზორ) ერმილეს ძე ბახტაძეს**, რომელსაც დაბადებიდან 60 წელი შეუსრულდა.

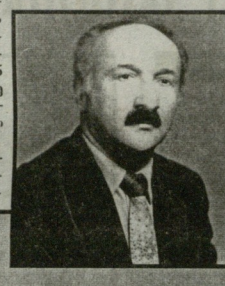

დაიბადა 1942 წელს მარგვეთის რაიონის სოფელ მუხურჩაში, გრადიციულ ქართულ ოჯახში დაიბადა, მამამისი, ბაგონი ერმილე საქართველოს დამსახურებული ეკონომისტი გახლდათ, ქალბატონმა აგრაფინა მაისაიამ ხუთი შვილი გაზარდა, რომელთაგან ორი მეცნიერი, ერთი ექიმი, ერთი ხელოვნების მუშაკი და ერთიც – ინჟინერია.

მელიტონ ბახტაძემ აქამდე ცხოვრების საკმაოდ საინტერესო და მნიშვნელოვანი გზა გაიარა. სამუალო სკოლა 1959 წელს დაამთავრა თავის მშობლიურ სოფელში. იგი ღრმად დიდი სიყვარულით იხსენებს ამაგდარ მასწავლებლებს, პლატონ ფანცულაიას, თოარ ტახილაის, ლავრენტი, ხუცა და თამილო ვახნაიებს, ლუბა ფოჩხუას... სკოლის დამთავრებისთანავე ორ წელიწადს მუშაობა ბრიგადირად სოფელ ვედრეკარის ჩაის პლანტაციაში მეურნეობაში.

სწავლას მოწყურებულმა ახალგაზრდამ 1966 წელს საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის ეკონომიკა-ორგანიზაციის ფაკულტეტი ფორჩხების დიპლომით დაამთავრა. მონდომებით ეუფლებოდა აგრარული ეკონომიკის მეცნიერების საფუძვლებს, ბაგონ მელიტონის აღშრდილები იყვნენ საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ აღიარებული მეცნიერები და მამუალმეცნიერები: პროფესორები იოანე ჯაში, ნიკოლოზ ლაჭყებიანი, ასევე ეერონგი სალუქვაძე და ალექსანდრე ნარჩომაშვილი. სასიამოვნო ფაქტია, რომ ღირსეული ნამოწაფარის ეეერდით ისევ მოღაწეობენ პროფესორები იოანე ჯოღრძიშვილი და ამირან ჩაღლიშვილი.

ინსტიტუტის შემდეგ ბაგონმა მელიტონმა კიდევ წარმოების მაიშურა. რამდენიმე წელი სოფელ ნაჯახაოს კოლმეურნეობაში მთავარ ეკონომისტად იმუშავა, იქვე აირჩიეს პარტიული ორგანიზაციის მდივნად. 1970 წელს დაამთავრა ბაქოს სკპ ამიერკავკასიის უმაღლესი პარტიული სკოლა, მუშაობდა სხვადასხვა პარტიულ თანამდებობებზე.

1973 წლიდან ბაგონი მელიტონი საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სისტემაშია. მუშაობდა კოლმეურნეობის საქმეთა მთავარ სამმართველოში, მთავარ საეეიმეკონომიკურ სამმართველოში, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის და წარმოების მართვის რესპუბლიკურ ცენტრში. პარალელურად, შეთავსებით ეწეოდა სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას და 1981 წელს ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი მიენიჭა.

ბაგონ მელიტონი, უკვე ჩამოყალიბებული მეცნიერი, 1982 წელს დაუბრუნდა თავის მშობლიურ ინსტიტუტს, წარმოებაში ხანგრძლივი პრაქტიკული მუშაობის გამოცდილებამ მას საუეეულით მისცა აგრარული წარმოების მართვის მეცნიერების მაღალ ღონეზე სწავლებისათვის; მისი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღაწეობა უმაღლეს სკოლაში თეორიისა და პრაქტიკის შერწყმის საუკეთესო მაგალითია. სწორედ ამან განაპირობა ის, რომ დღეს იგი უკვე, 20 წელია, რაც უხორიანად მართავს კათედრის საქმიანობას, მისი უშუალო ავტორობით და თანაავტორობით ბოლო ათი წლის მანძილზე შეიქმნა ათეულობით დასახეღების სახელმძღვანელო, დამხმარე და მეთოდური სახელმძღვანელოები კათედრაზე შემავალ ყეეელ დისციპლინაში, რითაც ფასდაუდებელი წეღილი შეიგანა ქვეყნის გარდამავალ პერიოდში მაღალკვალიფიციურ აგრარიკოს-ეკონომისტთა კადრების მომზადების დონის ამაღლებისათვის. იგი, როგორც კათედრის გამგე და პროფესორი, ამაყობს იმით, რომ მისი აღშრდილები სხვადასხვა თანამდებობებზე ახლა წარმატებით მოღაწეობენ. დღესათვის კი, მრავალი მეცნიერის აღმშრდელი, ხუთ ასპირანტს და სამეცნიერო ხარისხის მაძიებელს ხელმძღვანელობს.

მეცნიერმა ამ ბოლო წლებში უცხოეთის რამდენიმე ქვეყანაში გაიარა სამეცნიერო-პედაგოგიური სტაჟირება და მილებულ გამოცდილებას წარმატებით ახმარს კადრების მომზადებასა და ქვეყანაში მიმდინარე გარდაქმნებს. აქტიურად არის ჩაბმული ეკონომიკის ფაკულტეტის და აგრარული უნივერსიტეტის საერთო საქმიანობაში. იგი მრავალი საუნივერსიტეტო ღონისძიების უშუალო ინიციატორია. განსაკუთრებულია ბაგონ მელიტონის პიროვნული თვისებები, იგი შეუდარებელია ადამიანებთან ურთიერთობაში. ამიტომ უდიდეს სითბოსა და სიყვარულს იმსახურებს.

ბაგონ მელიტონს აქვს ღირსეული ოჯახი: მეუღლე ქალბატონი ნათელა, პროფესიით ეკონომისტია და მუშაობს საქართველოს რკინიგზის დეპარტამენტის ეკონომიკურ სამსახურში. გაზარდეს სახახელო შვილები: მაია და ეკატერინე. ორივე ეკონომისტია, ორივეს ჰყავს ოჯახი და შვილები. ბაგონ მელიტონს ჰყავს ორი შვილიშვილი და ორი შვილთაშვილი.

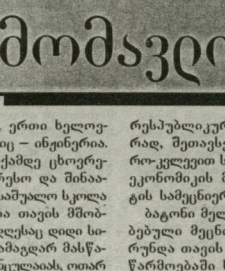

კვლავაც მომავლის იმედით

ღონიერია სოფელი — ღონიერია ქვეყანაც!

მკითხველი — ჩვენი ზუსტი სასწორი

(მეშვიდე გვერდიდან)

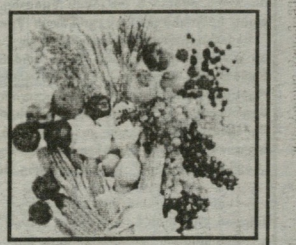

შესაბამისი სამინისტროები, დეპარტამენტი, თვითონ ფოთის ხელმძღვანელობა, საკითხიც დადებითად გადაწყდა, რაშიც დიდი წვლილი სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროსაც მიუძღვის.

დავემეგობრდით სიღნაღის რაიონის პაგარა სოფელს – ერისიმელს, სადაც აჭარიდან ჩასახლებული ცხოვრობენ. იქ უმრავლესობა მრავალშვილიანი დედაა. შევიქმნეთ ერისიმელელთა დახმარების ფონდი, თვით გაგეი „საქართველოს რესპუბლიკამაც“ გადაუხადა მათ სამუოლური თანხა, შეეგეგრეთ და ერისიმელელ სკოლის მოსწავლეებს უფასოდ ჩაეუგანეთ სასკოლო სახელმძღვანელოები. მხარის და რაიონის ხელმძღვანელობა მხარში დაუდგა ჩვენს ინიციატივას და დღეისათვის იქ უკვე გაახსნა საბავშვო ბაღი, დაინშნა ექიმი. იმედია, მალე საპატრიარქოც გამოიჩენს ინიციატივას და აზერბაიჯანის საზღვარზე მდებარე ამ პატარა სოფელს მართლმადიდებლური ეკლესიის აშენებამდე დაეხმარება...

ვიდღლობთ, მკითხველამდე მიეიგანოთ ქართული ხალხური გრადიციები, ადათ-წესები, სოფელი ხომ სულიერების კიდობანია. ვიდღლობთ, ეწეროთ გამართული ქართულით.

„დედოზარი“ თავიდან ყოეელთეიურად 7 გვერდზე იბეჭდებოდა, ახლა მისი მოცულობა 4 გვერდია, თუმცა, სათქმელ-საკეთებელი ბევრაა, რადგან ეს-ესაა იღგზება რეალური ნაბიჯები სოფლის საკეთილდეოდ (მხედველობაში გვაქვს მსოფლიო ბანკის ის გრანდიოზული პროექტები, რომლებიც დღეს თუ ხვალ ამოქმედდება).

„დედოზარის“ შემოქმედებითი ჯგუფი გასაელელ გზაზე კელავაც მეეცდება იმედი არ გაეუცროს მკითხველს, სოფელს... ჩვენთან არათერთ პრაქტიკანი და ახალგაზრდა ეურნალისტი დაორთანილა. მათ შორისაა ჩვენი ლტოლვილი შვილები, რომელიც „დედოზარში“ დღემდე აქტიურად თანამშრომლობენ, ხოლო ზოგიერთი კი ისე დავაოსტაგეთ, რომ ჩვენთან და სხვა გაზეთში კორესპონდენტებად მუშაობენ.

იმასაც ვიტყვით, რომ ჩანართი „დედოზარი“ ტექნიკურ-მხატვრული თვალსაზრისითაც მიმზიდველია, რაშიც დიდი ღვაწლი ტექნიკურ რედაქტორს ეკუთ მელაქუიშვილს და ჩვენს ფოტოკორესპონდენტებს ჯავარ ლომაძეს, თეღო ნიკოლაიშვილს მოეძღეით.

... და ამ წლების განმავლობაში „დედოზარის“ შემოქმედებითი კოლექტივის შესაძლებლობანი არაეს თუ ამოწურა, არამედ ახალი ხასიათეხლი ძალა შეიძინა, ძალა, რომელიც მომავლის იმედს გვაძლევს. ასეთია, მკითხველო, ჩვენს მიერ უკეე განვლილი და გასაველელი გზების სამხატვრო და სამხელეროსორიც ყოეელთეის, კელავაც ღიდი სიამოვნებით მიეიღებთ შენისაენების და მეცნიერებისადმიერად გაეითვალისწინებით თქეენს სურეელებს.

ჩვენ ჩვენსას ვიტყეით, ხვალემ კი თეითონ თქეს ხვალისა!

პირეელად ხომ მართლაც იყო საგყეე!

„დედოზარის“ სარედაქციო კოლეგია.

დელიკატესი

ალაზნის პირსა მოსულა ყითელი სატაცურია...

(მეხუთე გვერდიდან)

– ბაგონო დავით, საგაცურის წარმოებით, თქეენ საქართველოს სოფლის მეურნეობის ისტორიის ახალი ფურცელი გაღაშალეთ. გეკითხებით, როგორ დაიწყეთ მისი წარმოება?

– მოულოდნელად. გერმანიაში სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გამოფენაზე გახლდით. ჯგუფის თავკაცი იყო საქართველო-გერმანიის ტექნიკური თანამშრომლობის ბიუროს ხელმძღვანელი, დოქტორი ეეეპარდ კლემენსი...

მაშინ ოქ ყნახე კულტურული ფორმით მოყეანილი საგაცური და ამ მეცნარეზე ბაგონ კლემენსს იმღერი ეესაუბრე, ღაშის თავი მოყაბეზრე...

მე იგი გურჯაანის რაიონში, ჩემს სოფელ ჭანდარში მეიღწეე. ალაბაზე გაეისეირნე. კლემენსმა ეემეით მიწა აიღო. ერთხანს ხელიდან ხელში გაღაქონდა და აკეირდებოდა. ბოლოს ბატონო – საგაცური აი, ასეთი სილანარევი მიწა უყვარსო.

როცა იგი ამ მეცნარის სამკურნალო და კეების ღირებულებებზე მესაუბრებოდა, სამართლე გითხრათ, ბოგიერთ თეისებებზე ეჭეი ეეპარებოდა, რადგან საგაცური მან სასწაულმოქმედ მეცნარედ წარმომიდგინა. თანაც, საქართეელის სოფლის მეურნეობის ისტორიას არ ახსოვს ამ მეცნარის კულტურულ ფორმებში მოყვანის ცდაღიცა და ჩვენი მცდელობა პირეელი იქნებოდა.

როგორც ეკყეით, საქმეს ხელი მოვკიდეთ. ბაგონმა კლემენსმა ეერმანიიდან ხუთი სახეობის საგაცურის 8000-მდე ჩითილი გამოაგზავნა და შემდეგ თეითონაც მიიღო მონაწილეობა ნაკეეთის დაეეგმარებაში და მეცნარის დარგეაში. იგი დღემდე გეეხმარება, გეაძლეეს რჩეეა-დარიგებას პლანგაციის და საგაცურის მოელის საკითხებში.

შარშან ორ გონამდე პირეელი მოსავალი მიეიღეთ, რომელიც აღგილობრივ ბაზარზე კილოგრამი 5 ლარად გაიყიდა.

წლეეანდელი მოსავლის აღება კი აპრილის პირეელი დღეებიდანეე დაიწეყეთ და აღბათ, ივნისის შუა რიცხეებამდე გაგრძელდება. ჩვენი პროგნოზით, საშნახეეანო, ოთხი გონა საგაცური უნდა მოვკრიფოთ.

– რამდენ ჰექტარზე გაქეთ დარგული?

– 0,5-ზე.

– ძნელია მისი მოყვანა?

– საკმაოდ შრომატეეადია. მთელი წელიწადი უნდა ეეეერთ და ეელოლიაეთ. წელში ეერ გასწორდები კაცი, სულ მთაწე უნდა იყო დახრილი. განსაკუთრებით ძნელია მოსავლის აღება, რადგან საგაცურის ღერები მიწის ზეშით არ ჩანს. მას ფუსვებზე 25-30 სანგამეგრი სიმაღლის მიწის კოკოლა აქეს გაკეთებული და როგორც კი იქიდან თავს ამოყოფს, უნდა დაეხოქო, მოხსნა კოკოლა და ღერები, რომლებიც 20-25 ჯრამს იწონის. ფუსვის პირად გადაჭრა, რომელიც ხელეურებად (კონებად) შეიკერება და გასაყიდად მზად არის. ოლონდ კოკოლა ისევ უნდა აღადგინო.

– ჯრეეის შეალეღის შორის რა ღროა საჭირო.

– ღღეში ორჯერ აკრიფება, ღილას და საღამოს. ღერის მიწის ზეშით ამოსეელა არ უნდა აცალო, თორემ, იგი თაეის ღირსებასა და თეისებებს კარგაეს.

– რომელ თვისებებს გულისხმობთ?

– იგი შეიცაეს **A, C, B_1** და **B_2** ეიტამინებს. მდღარია, აგრეთეე რკინით, კალეუმით, ფოსფორით და ამასთან, ცხიმის შემცეელობა 0,3 პროცენტი აქეს.

ხოლო სამკურნალო თეისებებიდან აღ სანიშნაეია, რომ წმენდს თირკმლებს, სანარეე გზებს, კუჭ-ნაწლაეს, ღღეებითად მოქმედებს ამოძგენციაზე და სხეა.

ამიგომაა, რომ დასაელეთ ეეროპის ქეეყნებში და ამერიკაში მიღებულია, როგორც სამეფო საჭმელი-ღელიკატესი. საგაცური ამ ქეეყნების ადამიანებისათეის ყოეელღღიურ მენიუშია გათეალისწინებული. მისგან ამზადებენ მრავალი სახის კერძებს, მათ შორის წენიანსაც... საგაცურის მიღება უმაღლეს მეიღებება. მცენარის ღღეებითი თეისება ისაც არის, რომ ინახება მთელი წლის მანძილზე გაყინეის ან ღაკონსერეების საშუალებით.

– ძეირად?

– ეერმანიაში ერთი კილოგრამი 15-25 მარკა ღირს, ამერიკის შეერთებულ შტატებში კი 10-15 ღოლარი. ფასი ხარისხების მიხეღით მერყეობს.

– მომგებიანი მცენარეა?

– უღაოდ, თუ მას შეექმნება შესაბამისი პირობები მოყეანისა და რეალიზაციაში. მოგების თეალსაზრისით საგაცურს ანალოგი არ მოეეებება. ეერმანიაში, თურმე, ყეელაზე წარმატებულ ფერმერად ის ითელება, ეისაც საგაცურის პლანგაციები აქეს.

– მისი წარმოების ღროს ყეელაზე მძიმე პროცესი რომელია?

– პრილუკიის რაიონშია ეერ ნი, რაც იმით არის გამოწეეული, რომ ქართეელებმა ეერ კიღეე არ იციან საგაცურის ეეეებით და სამკურნალო ღირებულება. ჩეენს ჯერჯერობით, რეალის გეიჭირს, რადგან ბეი ღილ თანხებიან არის ღაკაეშირებული. ჩეენ ხომ მხოლოდ პირეელი ნაბიჯები გაღაედეთ...

ამ სამეილიშეილო და მეგად სარგებლო საქმიანობაში წარმატებას გისურეებთ, ბაგონო ღავით! რაკი თქეენ ხელი გაგაწიეთ, ღღერთი უღაოდ დაგეხმარებათ და ენთუზიაზმზე დაწეებულ საქმიანობას სასურეელი შედეგიც ეენებება.

...ალაზნის პირას მოსულა ყითელი საგაცურია“ – ტყუილად არ უმღერიათ ჩეენს წინაპრებს. მჯერა, ამ სიმღერას, ერთ მშეენიერ ღღეს მეგი ქმაყოფილებით, უნებურად, თქეენც ჩაიღღინებენ.

ეეიმერთ, ისიც ღეთის მაღლაა, რომ სწორედ მაშინ იკრიფება ეს მეცნარე, როცა ღიღმარხეის ღღეები ღგას. მისგან ხომ უგემრეელესი სამარხეო კერძები მზადღება.

ესაუბრა

როლანდ გასილაშეილი.

გენღი სანაპის ფოტო.

სარედაქციო კოლეგია:
როლანდ გასილაშეილი (რედაქტორი), **ნაზი იმნაიშეილი, გივი მელიქიშეილი** (ტექნიკური რედაქტორი), **სპარტაკ ძოგულია, ლია ჭილღაძე.**

საქართველოს რესპუბლიკა

კომერციული გვერდი

№ 93. პარასკევი, 19 მარტი, 2002 წელი.

განცხადებები

საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტი სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით აცხადებს ღია ტენდერებს

საქართველოს სახელმწიფო საწარმოს დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტი ახარებს ღია განკარგულებაში მყოფი ქონების შემდეგ ნუსხას:

N	დასახელება	ერთ.	რაოდენობა
1	ფქვილი I ხარისხის	ტონა	50
2	ფქვილი II ხარისხის	ტონა	60
3	ჭერქვეშა	ტონა	12
4	ლობიო	ტონა	10
5	ბრინჯი	ტონა	20
6	ქერი	ტონა	20
7	ფასტა	ტონა	12
8	ხორცი	ტონა	6
9	ხორცის კონსერვი	ტონა	12
10	თევზი	ტონა	10
11	თევზის კონსერვი	ტონა	10
12	ზეთი	ტონა	12
13	კარაქი	ტონა	10
14	ფქვილის ნარჩ	ტონა	32
15	შაქარი	ტონა	10
16	პომიდორი	ტონა	12
17	ტკბილეული	ტონა	6
18	კარტოფილი	ტონა	100
19	კომბოსტო	ტონა	10
20	ხახვი	ტონა	32
21	სიგარეტი	ყუთი	50000

ტენდერში მონაწილეობის მიღება შეუძლია ყველა დაინტერესებულ ფიზიკურ და იურიდიულ პირს.

ტენდერში გამარჯვებულის მიერ აღნიშნული საქონლის მაწოდება უნდა განხორციელდეს 2002 წლის განმავლობაში შემსყიდველის მიერ ყოველთვიურად წინასწარ განსაზღვრული ნაწილებით მოცულობა და მიწოდების ვადები შესაბამისად **DDP** პირობით შეზღუდოს მისამართზე: ქ. თბილისი, ცენტრალური ბაზა, ქინძვის ქ. № 1.

ტენდერში მონაწილეობის შესახებ განაცხადი კომისიის „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ" კანონის შესაბამისად საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა წარმოდგინონ ქართულ ენაზე (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ საკვალიფიკაციო მონაცემები წარმოდგენილ უნდა იქნეს ინგლისურ ენაზე, რომელსაც აუცილებლად უნდა ახლდეს ქართულ ენაზე თარგმანი) შემდეგ მისამართზე: თბილისი, 380060, სამინ კანდელაკის ქ. № 12, მე-6 სართული, ოთახი № 604, 7 მაისიდან 10 მაისის ჩათვლით.

საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

- ორგანიზაციული პირებისათვის:
  - ცნობას საქართველოს ნოტარიუსთა პალატიდან, რომ მას ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);
  - ცნობას საბანკო ანგარიშის, რომ მას მიმართ არ მამდინარეობს მისი გაკოტრების ან სანაციის საქმის წარმოება, არ მამდინარეობს მისი რეორგანიზაციის ან ლიკვიდაციის (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);
  - ცნობას, საქართველოს მინაგან საქმეთა სამინისტროდან, რომ ტენდერში მონაწილეობის შესრულებული ვალდებულებები მას არ აქვს დაკისრებული და მასთან დაკავშირებით (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);
  - ცნობას, რომ მას მიმართ არ მამდინარეობს სამოქალაქო დავების განხილვა სასამართლოში, რომ მას არ აქვს დაკისრებული ვალდებულებები სამოქალაქო დავებთან დაკავშირებით (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);
  - ცნობას, რომ მას მიმართ არ მამდინარეობს სისხლის სამართლის საქმის წარმოება, არ აქვს დაკისრებული ვალდებულებები სისხლის სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);
  - ცნობას, შესაბამისად უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემულ ცნობას, რომ მას არ აქვს დაკისრებული ვალდებულებები გადასახადების გადახდის თაობაზე (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);
  - ცნობას, რომ მას არ აქვს დაკისრებული ვალდებულებები ბაჟის გადახდის თაობაზე (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის სახელმწიფო ორგანოდან);
  - ცნობას, შესაბამისად უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემულ ცნობას, რომ მას არ აქვს დაკისრებული ვალდებულებები საბაჟო ორგანოებთან დაკავშირებით (უცხო ქვეყნის მონაწილეების მიერ – შესაბამისი ქვეყნის საბაჟო ორგანოდან);
  -

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 93. პარასკევი. 19 აპრილი, 2002 წელი.

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

ეს სურათი გადაღებულია 1963 წელს. საქართველოს მთავარ რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრალურ ინსტიტუტის IV კურსის სტუდენტებს სპექტაკლის დღეებში წინ ბატონ ალექსი ფორგაშთან. სტუდენტები ამჟამად ცნობილი მსახიობები, სამეცნიერო მუშაკები, ზოგიერთი მათგანი კი ცნობილი რეჟისორიც გახდა. ამ სურათის ავტორი ბატონი ალექსი ფორგაშიც ამ ფოტოზე მარცხნიდან მეორეა.

სურათი მოგვაწოდა ვალო ჯაფარიძემ.

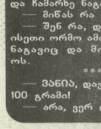

მიდის გენერალი და ბედადგა ბაზეზე ხვდება ცოლი:
— ბოდიში, ბატონო გენერალო, ეს ვინ არის?
— ეს? ეს, ქალბატონო, ჩემი ცოლია.
— ჩემი ქმარი ასეთი არ არის.
— ეს ჩემი ქმარ